

Miljöingenjör
Johan Pettersson
johan.pettersson@trelleborg.se
0410-73 32 47

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss angående implementering av EU:s luftvårdsdirektiv i svensk rätt, KN2025/01294

Regeringskansliet har sänt ut två dokument till bland annat Trelleborgs kommun för yttrande.

Dokumentet avser implementeringen av EU:s nya luftvårdsdirektiv i svensk rätt.

- Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag till genomförande av EU:s nya luftvårdsdirektiv 2024/288 i svensk rätt. (Förslag till genomförande)
- Klimat- och näringslivsdepartementet har tagit fram en promemoria om nya regler om rättslig prövning och skadestånd (Nya regler)

Ärendet

Handlingarna och förslagen har översänts till Trelleborgs kommun som bemyndigat Samhällsbyggnadsförvaltningen för besvarande.

Sammanfattning av förslaget

Det nya direktivet syftar till att reducera halterna av luftföroreningar för att därmed minska de negativa effekterna på hälsa och miljö.

Naturvårdsverket och klimat- och näringslivsdepartementet har upprättade förslag innehåller en rad punkter som verket anser behöver genomföras för att implementera direktivet i svensk lag. Förslagen omfattar ändringar i miljöbalken och luftvårdsdirektivet.

De framlagda förslagen omfattar:

- Klimat- och näringslivsdepartementet: **Nya regler**
 1. Skadeståndsskyldighet för kommuner eller staten om åtgärdsprogram inte har upprättats inom skälig därför att denna med uppsåt eller oaktsamhet har åsidosatt en skyldighet.
 2. Rätt för allmänheten att initiera prövningar hos kommunen avseende antal och placeringar av provtagningspunkter
- Naturvårdsverket: **Förslag till genomförande**
 1. En superstation inrättas för övervakning i urban bakgrund
 2. Fortsatt inget undantag för sandning och saltning
 3. Begreppet "luftkvalitetsfärdplan" bör omfattas av det befintliga begreppet "åtgärdsprogram"

4. Kommuner eller Naturvårdsverk ska som huvudregel upprätta förslag till, och fastställa åtgärdsprogram.
5. Ett åtgärdsprogram ska upprättas vid överskridande av en miljökvalitetsnorm om inte annat anges
6. Tydligare bestämmelser om vad ett åtgärdsprogram ska uppnå
7. Åtgärdsprogram ska omprövas för att hålla överskridandet så kort som möjligt.
8. Bemyndigande för rapportering om åtgärdsprogram bör förtydligas.
9. Förtydligat ansvar vid gränsöverskridande luftföroreningar
10. Sanktioner mot kommuner som inte fastställer eller omprövar åtgärdsprogram i rätt tid
11. Bemyndigandet som avser kontroll behöver förtydligas och utökas

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen är övergripande positiv till Naturvårdsverkets framlagda förslag.

Vad gäller arbetet med bedömningar och utvärderingar (Förslag till genomförande) bedöms det från kommunal nivå innebära ett visst merarbete gentemot dagens situation. Förvaltningen delar dock naturvårdsverkets helhetsbedömning vad gäller effekterna på kommunal nivå.

Förvaltningen är dock kritisk till punkterna som Klimat- och näringslivsdepartementet lägger fram.

Punkten med skadeståndsansvar (Nya Regler) för enskild gentemot kommun/stat, kan innebära att omfattande juridiska processer startar, vilka kan både vara tids- och resurskrävande för en enskild kommun.

Vidare kan rätten att initiera processer med avseende på kommunens planering (med placeringar och antal av provpunkter) innebära en ökning av det administrativa arbetet.

Det bedöms som en stor risk att man lägger ner tid och resurser på juridiska processer som inte leder till någon förbättring av luftsituationen.

Speciellt svårt kan detta vara att hantera för samverkansförbund, som omfattar flera kommuner.

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Johan Pettersson

Miljöingenjör